

چکیده پژوهش به فارسی

روشهای انتقال اطلاعات پزشکی توسط دانشمندان و پزشکان ایرانی قرن دوم تا ششم هجری (دوران طب اسلامی) طی یک پژوهش تاریخی مورد بررسی قرار گرفته است. اهدافی که این پژوهش تعقیب مینموده عبارتند از تبیین مساعی دانشمندان و طبیبان دوره مورد نظر در جهت انتقال اطلاعات طبّی به اخلاف خود از طریق تألیف، ترجمه، تدریس و تلمذ نظری و عملی، استنساخ، مراجعه به کتب و کتابخانه‌ها و غیره بوده و مشخص شده که آنان با وجود انواع مشکلات و محرومیت‌های مختلف تمام هم خود را در تعلیم و تعلم علوم پزشکی مصروف داشته‌اند.

به جهت دستیابی به هدف پژوهش و پاسخ‌یابی سؤالیهای مطروحه، جستجو در منابع و ماخذ درجه اول و درجه دوم تاریخ طب اسلامی آغاز گردید و از قسمتهای مختلف منابع انتخاب شده تحقیق یادداشت برداری شده و سپس مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج تحقیق بیانگر آنست که طی یک دوره شکوفائی طب اسلامی یعنی (قرن دوم تا ششم ه.ق)، دانشمندان و پزشکان برجسته‌ای وجود داشته‌اند که بدون توجه به انواع مصائب و مشکلات گوناگون و عدم دسترسی آسان و سریع به منابع و ماخذ و کتابخانه‌ها به بهترین وجهی به امر انتقال اطلاعات طبّی خود از طریق تهیه کتاب و حفظ آنها تألیف، ترجمه، استنساخ و غیره به تعلیم و تعلم پرداخته و چنان کارنامه درخشانی از خود بجای گذاشتند که حاصل تجربیات آنان تا به امروز نیز کاربردهای خود را در مجامع پزشکی حفظ کرده است در طی پژوهش اسامی پزشکان و تالیفات آنان فهرست شده و مورد توصیف تاریخی قرار گرفته‌اند.

یافته‌های پژوهش مختصراً بشرح زیر است :

ط

فعالیت‌های دانشمندان ایرانی طب اسلامی در زمینه انتقال اطلاعات فراوان و متنوع است. این دانشمندان از طریق تالیف تدوین کتب، کار عملی در بیمارستان‌ها، ساخت داروها تدریس و تلمیذ در مدارس طبی مطالعه و تحقیق در کتابخانه‌ها، ترجمه کتب از زبانهای بیگانه و تعدادی روشهای دیگر اطلاعات طبی را منتقل مینموده‌اند.

در خاتمه پژوهش پیشنهاداتی جهت انجام تحقیقات بعدی ارائه گردیده است.